

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M.K.
przeciwko A. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (poprzednio M. Spółce Akcyjnej z siedzibą w G.)
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 lipca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 maja 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 7200 (siedem tysięcy dwieście) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony pozwanej A. S.A. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 9 maja 2016 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹§ 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398 § 2 i 3 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Nieważność postępowania przed Sądem drugiej instancji skarżący wiązał z brakiem zdolności sądowej po stronie pozwanej i prowadzenia postępowania oraz wydania wyroku w stosunku do podmiotu nieposiadającego zdolności procesowej (art. 379 pkt 2 k.p.c.) oraz wskutek tego pozbawienie możliwości obrony praw z uwagi na niedoręczenie odpisu wyroku Sądu Najwyższego oraz zawiadomienia o rozprawie (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

W dniu 2 czerwca 2015 r. radca prawny P.B. wniósł pismo procesowe informujące o ustanowieniu go przez występującego po stronie pozwanej M. S.A. w

G. pełnomocnikiem procesowym oraz o wypowiedzeniu pełnomocnictw dotychczasowym pełnomocnikom. Do pisma dołączył dokument pełnomocnictwa wraz z odpisem KRS (k. 651).

W dniu 30 czerwca 2015 r. A. S.A. w W. jako przejmujący połączył się z M. S.A. w G. w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h., tj. przez przeniesienie całego majątku spółki (przejmowanej – M. S.A. w G.) na spółkę (przejmującą – A. S.A. w W.) - k. 672 i n. W związku z tym z mocy art. 494 § 1 k.s.h. A. S.A. w W. z dniem połączenia wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki M. S.A. w G.. O powyższym poinformował sąd za pośrednictwem ustanowionego w sprawie pełnomocnika procesowego dopiero na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 r. (k. 685). Stosownie do art. 493 § 2 k.s.h. połączenie następuje z dniem wpisania połączenia do rejestru właściwego według siedziby, odpowiednio spółki przejmującej. Wpis ten wywołuje skutek wykreślenia spółki przejmowanej.

W dniu 17 listopada 2015 r. radca prawny P.B. został ustanowiony przez A. S.A. w W. pełnomocnikiem procesowym w postępowaniach sądowych we wszystkich instancjach, w tym przed Sądem Najwyższym (k. 682).

Odpis kasatoryjnego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2015 r. (w którym jako stronę pozwaną wskazano M. S.A. w G.) został doręczony radcy prawnemu P.B. 29 lutego 2016 r. (k. 669/2), zaś zawiadomienie o rozprawie apelacyjnej 22 marca 2016 r. (k. 671/2). Po informacji o połączeniu przez przejęcie M. S.A. w G. przez A. S.A. w W. i dołączeniu odpisu z KRS, Sąd Apelacyjny w G. prowadził proces z udziałem w charakterze strony pozwanej A. S.A. i przeciwko niej zapadł zaskarżony wyrok (k. 685, 690). Wobec czego nie może być mowy o prowadzeniu i wydaniu orzeczenia przeciwko stronie, która utraciła zdolność sądową i procesową. Obecny na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik procesowy nie wnosił o jej odroczenie ze względu na konieczność przygotowania się do sprawy imieniem nowego podmiotu. Zresztą był pełnomocnikiem procesowym A. S.A. od 17 listopada 2016 r., został mu doręczony wyrok Sądu Najwyższego i powiadomiono go o rozprawie apelacyjnej wyznaczonej na dzień 26 kwietnia 2016 r. W konsekwencji A. S.A. występujący po stronie pozwanej nie został pozbawiony możliwości obrony swoich praw. Według art. 379 pkt 5 k.p.c. pozbawienie

możliwości obrony swoich praw ma miejsce wówczas, gdy w następstwie naruszenia przez sąd przepisów proceduralnych, strona, wbrew swej woli, została faktycznie pozbawiona możliwości działania, tj. przedstawienia swoich twierdzeń o faktach, zgłoszenia dowodów na ich poparcie, odniesienia się do argumentów i dowodów prezentowanych przez stronę przeciwną.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Tę podstawę przyjęcia skargi kasacyjnej skarżący łączył z koniecznością wykładni przepisu art. 179 § 3 k.p.c. przez wyjaśnienie jaki jest skutek czynności sądu dokonywanych w okresie zawieszenia postępowania.

W przedmiotowej sprawie nie zachodzi potrzeba wykładni tego przepisu, ponieważ nie jest to potrzebne do jej rozstrzygnięcia. Przede wszystkim postępowanie nie zostało zawieszone, gdyż o zmianie podmiotowej po stronie pozwanej wskutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym, pełnomocnik A. S.A., który był również pełnomocnikiem M. S.A., poinformował dopiero na rozprawie apelacyjnej. Skutkiem tego była kontynuacja postępowania i wydanie wyroku w stosunku do następcy prawnego dotychczasowego pozwanego – M. S.A. Zatem Sąd drugiej instancji nie podejmował czynności w stosunku do nieistniejącego podmiotu. Zważywszy, iż doręczenie odpisu kasatorskiego wyroku Sądu Najwyższego i zawiadomienie o rozprawie apelacyjnej nastąpiło do rąk pełnomocnika A. S.A., brak jest podstaw do przyjęcia, aby niewydanie postanowienia o zawieszeniu postępowania i jego podjęciu z udziałem A. S.A. miało wpływ na wynik sprawy. W istocie, ze względu na datę powiadomienia Sądu o zmianie podmiotowej, zawieszenie postępowania i jednocześnie jego podjęcie

miałoby miejsce na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 r. Zarzucając naruszenie prawa procesowego skarżący powinien wykazać, że mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Skarżący temu obowiązkowi nie sprostął.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2016, poz. 1668).